

P9_TA(2023)0435

Strategiczny kompas oraz unijny potencjał obrony kosmicznej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 listopada 2023 r. Strategiczny kompas oraz unijny potencjał obrony kosmicznej (2022/2078(INI))

(C/2024/4221)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 222,
- uwzględniając tytuł V Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 42 ust. 7,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/588 z dnia 15 marca 2023 r. ustanawiające unijny program bezpiecznej łączności na lata 2023–2027 ⁽¹⁾,
- uwzględniając wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady z 10 marca 2023 r. pt. „Strategia kosmiczna UE na rzecz bezpieczeństwa i obrony” (JOIN(2023)0009),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2557 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie odporności podmiotów krytycznych i uchylającą dyrektywę Rady 2008/114/WE ⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniającą rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylającą dyrektywę (UE) 2016/1148 (dyrektywa NIS 2) ⁽³⁾,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 14 listopada 2022 r. oceniające postępy uczestniczących państw członkowskich w wypełnianiu zobowiązań podjętych w ramach stałej współpracy strukturalnej (PESCO) ⁽⁴⁾,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 18 maja 2022 r. w sprawie analizy luk inwestycyjnych w zakresie obronności i dalszych działań (JOIN(2022)0024),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Obronny i uchylające rozporządzenie (UE) 2018/1092 ⁽⁵⁾,
- uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2021/698 z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie bezpieczeństwa systemów i usług wdrażanych, udostępnianych i użytkowanych w ramach Unijnego programu kosmicznego, które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo Unii, oraz uchylenia decyzji 2014/496/WPZiB ⁽⁶⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 15 lutego 2022 r. pt. „Plan działania w zakresie technologii krytycznych dla bezpieczeństwa i obronności” (COM(2022)0061),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające Unijny program kosmiczny i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 79 z 17.3.2023, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 333 z 27.12.2022, s. 164.

⁽³⁾ Dz.U. L 333 z 27.12.2022, s. 80.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 433 z 15.11.2022, s. 6.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 149.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 178.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 69.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 22 lutego 2021 r. pt. „Plan działania na rzecz synergii między przemysłem cywilnym, obronnym i kosmicznym” (COM(2021)0070),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji oraz wysokiego przedstawiciela Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 16 grudnia 2020 r. pt. „Strategia UE w zakresie cyberbezpieczeństwa na cyfrową dekadę” (JOIN(2020)0018),
- uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2019/797 z dnia 17 maja 2019 r. w sprawie środków ograniczających w celu zwalczania cyberataków zagrażających Unii lub jej państwom członkowskim ⁽⁸⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/881 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie ENISA (Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa) oraz certyfikacji cyberbezpieczeństwa w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 526/2013 (akt o cyberbezpieczeństwie) ⁽⁹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452 z dnia 19 marca 2019 r. ustanawiające ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając decyzję Rady (WPZiB) 2017/2315 z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie ustanowienia stałej współpracy strukturalnej (PESCO) oraz ustalenia listy uczestniczących w niej państw członkowskich ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając publikację z 28 czerwca 2016 r. pt. . „Wspólna wizja, wspólne działanie. Silniejsza Europa – globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej”,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 7 lutego 2013 r. pt. „Strategia bezpieczeństwa cybernetycznego Unii Europejskiej: otwarta, bezpieczna i chroniona cyberprzestrzeń” (JOIN(2013)0001),
- uwzględniając decyzję Rady 2014/401/WPZiB z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie Centrum Satelitarnego Unii Europejskiej i uchylenia wspólnego działania 2001/555/WPZiB w sprawie ustanowienia Centrum Satelitarnego Unii Europejskiej ⁽¹²⁾,
- uwzględniając wspólne deklaracje w sprawie współpracy UE–NATO podpisane 8 lipca 2014 r., 10 lipca 2018 r. i 10 stycznia 2023 r.,
- uwzględniając koncepcję strategiczną NATO na 2022 r. przyjętą 29 czerwca 2022 r.,
- uwzględniając nadrzędną politykę kosmiczną NATO z 17 stycznia 2022 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Sekretarza Generalnego ONZ z 13 lipca 2021 r. w sprawie ograniczania zagrożeń kosmicznych za pomocą norm, przepisów i zasad odpowiedzialnego zachowania oraz rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ 76/231 z 24 grudnia 2021 r. w tej sprawie,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ 77/41 z 7 grudnia 2022 r. w sprawie niszczących testów pocisków antysatelitarnych bezpośredniego wznoszenia,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ 75/36 z 7 grudnia 2020 r. w sprawie ograniczania zagrożeń kosmicznych za pomocą norm, przepisów i zasad odpowiedzialnego zachowania,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ 62/217 z 22 grudnia 2007 r. w sprawie współpracy międzynarodowej w dziedzinie pokojowego wykorzystania przestrzeni kosmicznej,
- uwzględniając Układ o zasadach działalności państw w zakresie badań i użytkowania przestrzeni kosmicznej, łącznie z Księżycem i innymi ciałami niebieskimi, przyjęty podczas 1499. posiedzenia plenarnego, które odbyło się 19 grudnia 1966 r.,

⁽⁸⁾ Dz.U. L 129 I z 17.5.2019, s. 13.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 15.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 79 I z 21.3.2019, s. 1.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 331 z 14.12.2017, s. 57.

⁽¹²⁾ Dz.U. L 188 z 27.6.2014, s. 73.

- uwzględniając otwartą grupę roboczą ONZ ds. ograniczania zagrożeń kosmicznych za pomocą norm, przepisów i zasad odpowiedzialnego zachowania, powołaną na mocy rezolucji ONZ 76/231,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 maja 2023 r. pt. „Technologie krytyczne dla bezpieczeństwa i obronności: stan obecny i przyszłe wyzwania”⁽¹³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 stycznia 2023 r. pt. „Realizacja wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa – sprawozdanie roczne za 2022 r.”⁽¹⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 marca 2021 r. pt. „Wdrożenie dyrektywy 2009/81/WE dotyczącej zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa oraz dyrektywy 2009/43/WE dotyczącej transferu produktów związanych z obronnością”⁽¹⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 października 2021 r. w sprawie stanu zdolności UE w zakresie cyberobrony⁽¹⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2018 r. w sprawie systemów broni autonomicznej⁽¹⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie cyberobrony⁽¹⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie zdolności europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony do działania w przestrzeni kosmicznej⁽¹⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 3 kwietnia 2014 r. w sprawie kompleksowego podejścia UE i jego skutków dla spójności działań zewnętrznych UE⁽²⁰⁾,
- uwzględniając Układ o zakazie prób broni nuklearnej w atmosferze, w przestrzeni kosmicznej i pod wodą z 5 sierpnia 1963 r.,
- uwzględniając Konwencję o zakazie używania technicznych środków oddziaływania na środowisko w celach militarnych lub jakichkolwiek innych celach wrogich z 10 grudnia 1976 r.,
- uwzględniając unijny Plan działania w dziedzinie zmiany klimatu i obronności z 9 listopada 2020 r.,
- uwzględniając art. 54 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A9-0334/2023),
- A. mając na uwadze, że dzięki swym programom i zdolnościom Unia Europejska ma status potęgi kosmicznej;
- B. mając na uwadze, że program kosmiczny Unii Europejskiej i unijny program bezpiecznej łączności (IRIS²) odgrywają istotną rolę w kontekście europejskiego bezpieczeństwa i obrony, ponieważ dzięki nim UE zyskuje wiarygodność na arenie międzynarodowej;
- C. mając na uwadze, że działania UE w przestrzeni kosmicznej w istotny sposób przyczyniają się do bezpieczeństwa obywateli w UE i poza nią; mając na uwadze, że żadne państwo członkowskie nie byłoby w stanie osiągnąć tego w pojedynkę;
- D. mając na uwadze, że ONZ powołała otwartą grupę roboczą ds. ograniczania zagrożeń kosmicznych za pomocą norm, przepisów i zasad odpowiedzialnego zachowania, aby przeciwdziałać zagrożeniom, które stwarzają państwowe systemy kosmiczne;
- E. mając na uwadze, że w Strategicznym Kompasie i strategii kosmicznej UE na rzecz bezpieczeństwa i obrony uznano znaczenie przestrzeni kosmicznej jako obszaru strategicznego, w którym coraz bardziej pozbawione zahamowań i potencjalnie konfliktowe mocarstwa prowadzą działania cywilne, wojskowe i mające związek z gospodarką;

⁽¹³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0131.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 214 z 16.6.2023, s. 26.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 494 z 8.12.2021, s. 54.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 132 z 24.3.2022, s. 102.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 433 z 23.12.2019, s. 86.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 28 z 27.1.2020, s. 57.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 86 z 6.3.2018, s. 84.

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 408 z 30.11.2017, s. 21.

- F. mając na uwadze, że w Deklaracji wersalskiej z 10 i 11 marca 2022 r. podkreślono, że należy zwiększyć inwestycje w czynniki warunkujące potencjał sił, w tym cyberbezpieczeństwo i łączność kosmiczną, aby zwiększyć zdolności obronne i operacyjne UE w związku z wdrażaniem wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, a także innych strategii politycznych Unii w takich obszarach jak działania zewnętrzne, zarządzanie granicami, ochrona aktywów krytycznych, zarządzanie kryzysowe, pomoc humanitarna i pomoc w przypadku klęsk żywiołowych;
- G. mając na uwadze, że pełnoskalowa inwazja Rosji na Ukrainę ujawniła konieczność i strategiczną wartość obrazowania geoprzestrzennego i bezpiecznej łączności w namierzaniu celów wojskowych, manewrowaniu i obronie, a także wskazała na wyzwania, którymi należy się zająć w ramach międzynarodowych inicjatyw w zakresie zarządzania koncentrujących się na kwestiach związanych z przestrzenią kosmiczną i cyberbezpieczeństwem, biorąc pod uwagę bliskie powiązania między przestrzenią kosmiczną a cyberprzestrzenią;
- H. mając na uwadze, że bezpieczeństwo przestrzeni kosmicznej ma zasadnicze znaczenie, by zapewnić stabilność na świecie, i może pomagać zapobiegać konfliktom lub łagodzić ich skutki;
- I. mając na uwadze, że potencjał UE i jej państw członkowskich w zakresie przestrzeni kosmicznej umożliwia prowadzenie działań kluczowych z punktu widzenia gospodarki, badań naukowych i funkcjonowania naszych społeczeństw;
- J. mając na uwadze, że zasoby w przestrzeni kosmicznej mają podwójne zastosowanie – służą celom cywilnym, a jednocześnie mają zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa i obrony; mając na uwadze, że zdolności w przestrzeni kosmicznej stały się niezbędne nie tylko dlatego, że dają autonomię w zakresie oceny oraz podejmowania decyzji i działań, ale również ze względu na ich zasadnicze znaczenie dla operacji cywilnych i wojskowych prowadzonych przez UE i jej państwa członkowskie;
- K. mając na uwadze, że UE stoi w obliczu ryzyka utraty autonomicznego dostępu do przestrzeni kosmicznej, który umożliwia jej rozmieszczanie tam własnych satelitów cywilnych i wojskowych; mając na uwadze, że utrata ta spowodowałaby wyzwania w zakresie bezpieczeństwa, ponieważ UE musiałaby prowadzić swoje misje spoza terytorium UE i polegać na pozaeuropejskich raketach nośnych;
- L. mając na uwadze intensyfikację działań prowadzonych w przestrzeni kosmicznej, podwyższone ryzyko kolizji kosmicznych i śmieci kosmicznych oraz pojawienie się większej liczby podmiotów państwowych lub prywatnych; mając na uwadze, że trwa technologiczny i komercyjny wyścig kosmiczny, strategiczna konkurencja między potęgami kosmicznymi jest coraz bardziej zacięta, a potencjał jej eskalacji rośnie;
- M. mając na uwadze, że szybki rozwój prywatnych zdolności w przestrzeni kosmicznej, tzw. New Space, stwarza możliwości wprowadzania innowacji we współpracy z państwami członkowskimi, ale stanowi również wyzwanie, ponieważ wykorzystanie przestrzeni kosmicznej do celów komercyjnych może negatywnie wpływać na jej bezpieczeństwo; mając na uwadze, że takie prywatne zdolności, na przykład usługi satelitarne Starlink, wykorzystano – w dobrym i złym celu – w kontekście nielegalnej wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie;
- N. mając na uwadze, że wskutek wykorzystania takich zdolności jako broni powstają nowe środków neutralizacji, a nawet niszczenia statków kosmicznych;
- O. mając na uwadze, że zagrożenia dla zdolności w przestrzeni kosmicznej oraz potencjału cywilnego lub wojskowego UE i jej państw członkowskich, zarówno przypadkowe, jak i celowe, nasiliły się, są trudne do wykrycia i przypisania odpowiedzialnym za nie podmiotom, oraz że pojawiają się coraz więcej wrogich zachowań opartych na niejasnościach lub zastraszaniu;
- P. mając na uwadze, że celowe tworzenie skupisk kosmicznych śmierci przez podmioty działające w złym zamiarze, np. przy użyciu pocisków antysatelitarnych, może prowadzić do kolizji kaskadowych (syndrom Kesslera) i uniemożliwić bezpieczny dostęp do przestrzeni kosmicznej;
- Q. mając na uwadze, że nie ma wspólnej międzynarodowej wizji dotyczącej możliwych progów reagowania na działania mające miejsce w przestrzeni kosmicznej; mając na uwadze, że może to doprowadzić do przypadkowej lub niezamierzonej eskalacji;
- R. mając na uwadze, że zagrożenia te mają również poważne konsekwencje dla sytuacji humanitarnej i zarządzania kryzysowego, ponieważ zdolności w zakresie usług kosmicznych wykorzystuje się często do udzielania pomocy osobom w sytuacjach nadzwyczajnych, takich jak klęski żywiołowe lub konflikty zbrojne; mając na uwadze, że potrzebne jest oparte na współpracy podejście do usług kosmicznych, aby monitorować takie wyzwania, w tym skutki zmiany klimatu, oraz reagować na nie;
- S. mając na uwadze, że europejskie zdolności w przestrzeni kosmicznej nie są wystarczająco bezpieczne, a niektóre europejskie sektory kosmiczne są nadal zależne od państw spoza UE; mając na uwadze, że w państwach członkowskich istnieją różnice w zakresie ochrony i finansowania krajowych systemów kosmicznych; mając na uwadze, że brakuje zdolności szybkiego i skutecznego reagowania na kryzysy w przestrzeni kosmicznej;

T. mając na uwadze, że przestrzeń kosmiczna jest szybko rozwijającym się sektorem gospodarki; mając na uwadze, że według sprawozdania ze skoordynowanego rocznego przeglądu w zakresie obronności z 2022 r. przestrzeń kosmiczna i cyberprzestrzeń wydają się otrzymywać mniejsze finansowanie niż tradycyjne przestrzenie, takie jak przestrzeń powietrzna, lądowa i morska; mając na uwadze, że łączne roczne wydatki państw członkowskich na cywilne operacje w przestrzeni kosmicznej stanowią w przybliżeniu zaledwie jedną szóstą wydatków Stanów Zjednoczonych i są znacznie niższe niż wydatki Chin; mając na uwadze, że tak duża różnica utrudnia osiągnięcie celu UE, jakim jest otwarta strategiczna autonomia w przestrzeni kosmicznej;

1. z zadowoleniem przyjmuje ustalenia i wysokie ambicje widoczne w zaleceniach zaproponowanych w strategii kosmicznej UE na rzecz bezpieczeństwa i obrony, co odpowiada dużym oczekiwaniom europejskich podmiotów działających w sektorze kosmicznym; wzywa do szybkiego i skutecznego podjęcia zalecanych działań zgodnie z unijną zasadą przewodnią dotyczącą otwartej strategicznej autonomii;

2. odnotowuje unijny Plan działania w dziedzinie zmiany klimatu i obronności, w którym uznaje się zmianę klimatu za „czynnik zwielokrotniający zagrożenia, który ma zasadniczy wpływ na nasze długoterminowe bezpieczeństwo” i w którym określono konkretne działania mające rozwiązać problem powiązania kwestii klimatycznych z kwestiami bezpieczeństwa, które to powiązanie ma coraz większe znaczenie; podkreśla, jak ważne jest ścisłe monitorowanie zmiany klimatu i sprawozdawczość w tej dziedzinie, przy czym należy korzystać z unijnych zdolności w przestrzeni kosmicznej, ponieważ kwestia ta ma zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa UE, wywiera wpływ na migracje i konflikty w sąsiednich regionach oraz na bezpieczeństwo żywnościowe, produkcję energii i handel międzynarodowy;

Ochrona i odporność systemów i usług kosmicznych

3. uznaje systemy kosmiczne i satelity za infrastrukturę krytyczną, którą należy chronić i wzmacniać; zauważa, że wzrost ryzyka związanego ze śmieciami kosmicznymi, a także zagrożenia związane z przestrzenią kosmiczną i systemami kosmicznymi, zarówno na ziemi, jak i w przestrzeni kosmicznej, sprawiają, że należy wzmocnić odporność europejskiej infrastruktury kosmicznej, a także systemów łańcucha dostaw i usług;

4. z zadowoleniem przyjmuje zawartą w strategii propozycję opracowywania corocznej niejawnej analizy zagrożeń kosmicznych, tak aby Unia Europejska i państwa członkowskie wspólnie znały zakres tych zagrożeń oraz wiedziały, jakie działania należy podjąć, aby im skutecznie przeciwdziałać;

5. zauważa, że 11 z 27 państw członkowskich wprowadziło już krajowe przepisy dotyczące przestrzeni kosmicznej; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji, aby zaproponować unijne prawo o przestrzeni kosmicznej ustanawiające wspólne, zharmonizowane i spójne ramy ochrony, bezpieczeństwa i zrównoważoności, które zwiększyłyby odporność i autonomię strategiczną unijnych usług kosmicznych i pozwoliłyby uniknąć nadmiernej fragmentacji światowego rynku kosmicznego, a jednocześnie przyczyniłyby się do wzmocnienia konkurencyjności europejskiego przemysłu poprzez zachęcanie do wykorzystania usług kosmicznych w różnych unijnych strategiach politycznych; zwraca uwagę, że państwa członkowskie i szeroko rozumiany przemysł kosmiczny, w tym główne podmioty przemysłu i MŚP, oczekują takich spójnych i zharmonizowanych ram; podkreśla, że trzeba ustanowić skuteczne ramy regulacyjne dla nowych przedsiębiorstw kosmicznych z siedzibą w UE, ze szczególnym uwzględnieniem środków ochronnych i bezpieczeństwa informacji, zgodnie z potrzebami Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa; apeluje o ustanowienie konkretnych środków, aby zapewnić, że prywatne przedsiębiorstwa kosmiczne świadczące usługi zostaną w czasie kryzysu uznane za podmioty prywatne realizujące misję publiczną, co zapobiegnie jakimkolwiek utrudnieniom w dostępie do usług kosmicznych lub zawieszeniu takiego dostępu, w szczególności łączności satelitarnej; zachęca, by Komisja w nowym prawie o przestrzeni kosmicznej zawarła zapisy dotyczące rejestracji, odpowiedzialności i norm środowiskowych;

6. wzywa do wzmocnienia międzynarodowych środków normatywnych i zdolności w zakresie zarządzania ruchem w przestrzeni kosmicznej oraz ustanowienia wspólnych progów reagowania na działania mające miejsce w przestrzeni kosmicznej, co umożliwi lepszą ochronę infrastruktury na orbicie należącej do UE, państw członkowskich i prywatnych przedsiębiorstw; podkreśla, że UE nie powinna polegać na systemach obserwacji obiektów kosmicznych stron trzecich; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby w większym stopniu obserwowały i śledziły obiekty kosmiczne w celu zmniejszenia ryzyka kolizji; przypomina o tym, jak ważna jest poprawa bezpieczeństwa cybernetycznego zarówno systemów kosmicznych, jak i infrastruktury naziemnej, by chronić je przed cyberatakami; wzywa do zacieśnienia współpracy międzynarodowej i większej koordynacji w dziedzinie zarządzania ruchem w przestrzeni kosmicznej oraz do zmniejszenia śladu środowiskowego sektora kosmicznego;

7. podkreśla, że należy podnosić świadomość na szczeblu UE na temat znaczenia zarówno cywilnych, jak i rządowych użytkowników usługi publicznej o regulowanym dostępie Galileo oraz nowych funkcjonalności Galileo, takich jak usługa o wysokiej dokładności, usługa uwierzytelniania i usługa ostrzegania w sytuacjach kryzysowych, którzy to użytkownicy korzystają z nich w sposób synergiczny z obserwacją Ziemi i bezpieczną łącznością, aby wzmocnić zdolność operacyjną UE do działania na wszystkich etapach zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi i skutecznego reagowania na zmieniające się zagrożenia;

8. ubolewa, że Unia jest w znacznym stopniu zależna od państw trzecich, jeśli chodzi o dane dotyczące obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia inwestycji w zdolności w zakresie obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych, aby wspierać tworzenie obszerniejszej europejskiej bazy danych we współpracy z unijnym konsorcjum SST;

9. wzywa do szybkiego utworzenia i uruchomienia unijnej konstelacji satelitów „IRIS²”, w czym powinien wziąć udział sektor kosmiczny w całej Europie, w tym MŚP, aby zagwarantować stały dostęp do bezpiecznych i suwerennych usług łączności, które zaspokoją potrzeby operacyjne Unii Europejskiej i państw członkowskich, a także do uzupełnienia istniejących elementów unijnego programu kosmicznego, aby zwiększyć odporność infrastruktury krytycznej państw członkowskich; uważa, że IRIS² pokazuje, jak ważna jest bezpieczna łączność satelitarna, w tym poprzez wykorzystanie takich kluczowych elementów jak szyfrowanie kwantowe, i obserwacja Ziemi z przestrzeni kosmicznej; podkreśla ponadto znaczenie IRIS² dla skutecznego wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE, ponieważ zapewnia ona wsparcie zagranicznym misjom i operacjom oraz jest jednym z najważniejszych narzędzi, które gwarantują bezpieczeństwo neuralgicznej komunikacji cyfrowej;

10. z zadowoleniem przyjmuje propozycję uruchomienia unijnego programu usług obserwacji Ziemi na potrzeby władz publicznych, który ma być stosowany do neuralgicznych zadań w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony; wzywa Komisję, aby zleciła badania w celu przeanalizowania wykonalności takiej usługi i zapewniła wystarczające środki na ten cel;

11. podkreśla znaczący wkład programu Copernicus w misje związane z obserwacją Ziemi, w tym jego zastosowania w kwestiach związanych z bezpieczeństwem;

12. wzywa do przekształcenia bezpiecznej orbitalnej infrastruktury łączności w prawdziwie globalną usługę, obejmującą również obszary takie jak Arktyka, które charakteryzują się obecnie niewystarczającą łącznością; apeluje, aby zapewnić zainteresowanym stronom z sektora bezpieczeństwa publicznego i obronności dostęp do wspólnych usług satelitarnych na obszarach o znaczeniu strategicznym, aby wspierać działanie infrastruktury krytycznej, zarządzanie kryzysowe i orientację sytuacyjną;

13. jest zdania, że aby utrzymać ciągłość usług w przypadku incydentu, należy zadbać o to, by satelity były dostosowane do przyszłych wyzwań oraz by w fazie rozwoju przewidywano prawdopodobne scenariusze ataków; twierdzi, że należy utrzymać autonomiczne systemy naziemne, aby zapobiegać wszelkim długoterminowym negatywnym skutkom ograniczonego dostępu do przestrzeni kosmicznej, oraz że należy wzmocnić środki ochronne poprzez systematyczne uwzględnianie wymogów cyberbezpieczeństwa już na etapie projektowania, w stałej współpracy z sektorem prywatnym i przez cały okres eksploatacji istniejących komponentów;

14. zauważa, że zdolności w przestrzeni kosmicznej umożliwiają Unii ochronę infrastruktury kosmicznej, poprawiają jej odporność i zwiększają wkład europejskich aktywów kosmicznych w zdolności operacyjne w zakresie obrony i bezpieczeństwa, co umożliwi kontynuację skutecznych działań w zakresie odstraszania i obrony w sytuacji, w której ataki lub odmowa dostępu w przestrzeni kosmicznej osłabią infrastrukturę krytyczną; wyraża zaniepokojenie realnym zagrożeniem związanym z niekontrolowanym rozwojem nowych technologii kosmicznych; wobec tego zaleca bardziej rygorystyczne oceny i monitorowanie ryzyka militaryzacji na szczeblu europejskim, zwłaszcza w szczególności neuralgicznych obszarach, takich jak dostęp do przestrzeni kosmicznej lub operacje na orbicie;

15. podkreśla, że możliwość autonomicznego dostępu do przestrzeni kosmicznej jest zasadniczym elementem europejskiej polityki kosmicznej; z zalem odnotowuje, że obecnie UE nie ma autonomicznego dostępu do przestrzeni kosmicznej, co naraża na szwank misje związane z bezpieczeństwem i obroną; uważa w związku z tym, że należy podjąć szczególne wysiłki oparte na synergii, aby dalej rozwijać długotrwałą produkcję europejskich rakiet nośnych i zwiększać ich konkurencyjność; wzywa UE i jej państwa członkowskie, by stosowały zasadę preferencji europejskiej przy wyborze rakiet nośnych, aby zapewnić stabilność gospodarczą europejskiego sektora rakiet nośnych i zmniejszyć zależność od rakiet nośnych wyprodukowanych poza UE, a także by organy publiczne również stosowały tę zasadę przy wyborze danych i usług kosmicznych; wzywa Komisję Europejską do opracowania kompleksowej strategii w zakresie unijnej polityki dotyczącej rakiet nośnych – w której największy nacisk położony jest na autonomiczny dostęp do przestrzeni kosmicznej, redundancję, ponowne wykorzystanie i skalowalność – obejmującej wszystkie rodzaje misji, orbit i ładunku użytkowego, a także do korzystania z wiedzy technicznej Europejskiej Agencji Kosmicznej;

16. podkreśla, że należy wspierać tworzenie kosmodromów i kompleksów startowych w różnych miejscach na terytorium UE, co zwiększy strategiczną autonomię UE w dziedzinie przestrzeni kosmicznej; zauważa, że aktywa kosmiczne rządów UE można wznosić na orbitę wyłącznie z terytorium państwa spoza UE lub – w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach – z wykorzystaniem usług wnoszenia na orbitę spoza UE; apeluje o przekształcenie istniejących i przyszłych kosmodromów w UE w kosmodromy o prawdziwie europejskim charakterze, na których działalność i bezpieczeństwo UE przyzna specjalne środki w następnych wieloletnich ramach finansowych; wzywa do ustanowienia wspólnej platformy zamówień na usługi wnoszenia na orbitę, aby zaspokoić potrzeby zarówno UE, jak i jej państw członkowskich;

17. podkreśla, że należy wspierać rozwój reaktywnych systemów kosmicznych, które są w stanie w krótkim czasie umieścić małe satelity na różnego rodzaju orbitach, aby zaspokoić szczególne potrzeby operacyjne i wyeliminować luki w zdolnościach związane z niedoborami lub uszkodzeniem istniejących zasobów kosmicznych;

18. przyznaje, że na niektórych orbitach jest już tyle satelitów i śmieci, że w przyszłości działania w przestrzeni kosmicznej będą bardziej ryzykowne i złożone; podkreśla w związku z tym, że należy monitorować istniejące śmieci kosmiczne i nimi zarządzać, a także opracować sposoby na zmniejszenie ilości odpadów z prowadzonych w przyszłości działań na orbicie;

19. z zadowoleniem przyjmuje niedawne otwarcie kosmodromu Esrange w Szwecji, na terenie którego znajduje się drugie stanowisko startowe w Unii Europejskiej – obok stanowiska startowego w Gujanie Francuskiej – co zwiększy odporność UE; z zadowoleniem przyjmuje ostatnią inwestycję w stanowisko startowe „Diamant” w kosmodromie w Gujanie, które ma umożliwić wnoszenie na orbitę małych i średnich rakiet nośnych, dzięki czemu UE będzie miała bardziej zróżnicowane zdolności w zakresie wnoszenia na orbitę;

Reakcje na szkodliwe lub wrogie działania w przestrzeni kosmicznej

20. zauważa, że intensyfikacja zagrożeń związanych z przestrzenią kosmiczną zmusza UE i jej państwa członkowskie do wzmocnienia potencjału i usprawnienia zarządzania, aby umożliwić jak najszybsze wykrywanie i definiowanie zagrożeń, przypisywanie ich odpowiedzialnym podmiotom oraz reagowanie na nie; z zadowoleniem przyjmuje wniosek przedstawiony w strategii kosmicznej, że konieczne są nowe zdolności i usługi w zakresie obserwacji Ziemi;

21. podkreśla, że pojawiające się od czasu do czasu publiczne doniesienia o wrogich działaniach potęg kosmicznych dopuszczających się ataków na krytyczną infrastrukturę kosmiczną świadczą zarówno o realności zagrożenia potencjalnymi złośliwymi działaniami, jak i o trudnościach w precyzyjnym określeniu, skąd pochodzą te zagrożenia; przypomina w związku z tym, że 15 listopada 2021 r. Rosja wykorzystwała pocisk antysatelitarny bezpośredniego wznoszenia, aby zniszczyć jeden ze swoich starych satelitów rozpoznania radioelektronicznego, co wygenerowało dużą ilość kosmicznych śmieci; dodaje, że Rosja w końcu przyznała, iż operacja ta stanowiła test, ale nie podała szczegółów dotyczących użytych środków; przypomina, że realność tych zagrożeń jest również wystarczająco potwierdzona, aby stać się przedmiotem prac przy okazji Konferencji Rozbrojeniowej w Genewie, w następstwie rezolucji 76/231 w sprawie ograniczania zagrożeń kosmicznych za pomocą norm, przepisów i zasad odpowiedzialnego zachowania; apeluje o opracowanie zabezpieczeń, aby przeciwdziałać rosnącej militaryzacji przestrzeni kosmicznej;

22. wzywa do zachowania szczególnej czujności przy opracowywaniu wrażliwych technologii przez małe podmioty prywatne, które są bardziej podatne na przejęcie przez złośliwe lub wrogie podmioty i mogą stwarzać ryzyko niekontrolowanej proliferacji; wzywa ponadto państwa członkowskie UE i Komisję do dopilnowania, by przy wywozie technologii kosmicznych w pełni przestrzegano ośmiu kryteriów wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB⁽²¹⁾ oraz przepisów rozporządzenia w sprawie produktów podwójnego zastosowania⁽²²⁾;

23. podkreśla, że obserwacja przestrzeni kosmicznej ma zasadnicze znaczenie dla wykrywania, śledzenia i przypisywania zagrożeń odpowiedzialnym podmiotom i umożliwienia państwom członkowskim podejmowanie odpowiednich decyzji w przypadku ataku w przestrzeni kosmicznej; przypomina, że każda reakcja na atak musi być proporcjonalna do jego specyfiki, przy czym należy brać pod uwagę zarówno działania niekinetyczne, jak i kinetyczne oraz ich odwracalność; podkreśla, że niewiele państw członkowskich posiada obecnie zdolności niezbędne do dokładnej obserwacji przestrzeni kosmicznej, w związku z czym zdecydowanie zachęca państwa członkowskie, aby dostarczały informacji niezbędnych do przypisania wrogiego zachowania odpowiedzialnym podmiotom, co wymaga bezpiecznych, solidnych i niezawodnych zdolności w zakresie komunikacji i wymiany na szczeblu europejskim; zaznacza, że wymiana informacji powinna obejmować częste dzielenie się najlepszymi praktykami przez państwa członkowskie, w czym powinny brać udział instytucje UE;

24. z zadowoleniem przyjmuje propozycję strategii w sprawie zmiany decyzji (WPZiB) 2021/698, co umożliwi przypisywanie odpowiedzialnym podmiotom zagrożeń dla usług programów kosmicznych oraz reagowanie na te zagrożenia; apeluje o bardziej konkretne reakcje w odniesieniu do mechanizmów solidarności na szczeblu europejskim; wzywa do dalszych prac nad zagwarantowaniem, że w razie potrzeby – w szczególności w przestrzeni kosmicznej – można będzie uruchomić klauzulę wzajemnej pomocy (art. 42 ust. 7 TUE), a mianowicie do testowania i uzgadniania zasad identyfikacji ataku, rozpoznania atakującego oraz do przygotowania niezbędnych mechanizmów reagowania; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie do opracowania specjalnego zestawu narzędzi, stanowiącego uzupełnienie cyberdyplomacji i zestawów narzędzi anyhybrydowych, który pomogłyby przeciwdziałać różnym zagrożeniom w przestrzeni kosmicznej;

25. podkreśla, że należy przeprowadzać ćwiczenia, aby testować i zatwierdzać reakcje UE na zagrożenia kosmiczne, a także zwiększać wspólną świadomości na temat zagrożeń kosmicznych i budować wspólną kulturę strategiczną w przestrzeni kosmicznej;

26. przypomina o ścisłym związku między przestrzenią kosmiczną a cyberprzestrzenią; podkreśla w związku z tym, że reakcje i inicjatywy UE w przestrzeni kosmicznej powinny być spójne i powinny uwzględniać wyzwania związane z z obiema tymi domenami;

27. wzywa UE i państwa członkowskie, aby przyjęły strategię polityczne dotyczące prób broni antysatelitarnej, które zakazałyby w szczególności prób niszczących;

Konkurencyjność i inwestycje

28. wzywa UE, by przyjęła prawdziwą politykę przemysłową i wykorzystywała konkurencyjność przemysłu, w tym w razie potrzeby tworzyła ważne projekty stanowiące przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania; jest zdania, że wsparcie UE na rzecz rozwoju zdolności państw członkowskich musi przede wszystkim przynosić korzyści europejskim podmiotom przemysłowym – zarówno grupom istniejącym od dawna, jak i innowacyjnym MŚP i przedsiębiorstwom typu start-up; popiera jednocześnie masowe i odważne inwestycje w kluczowe technologie kosmiczne i cybertechnologie, w tym przełomowe technologie kosmiczne, służące zmniejszeniu zależności strategicznej od państw trzecich, w tym w drodze wspólnych zamówień na najważniejsze komponenty i zabezpieczenia łańcuchów dostaw surowców krytycznych; podkreśla potencjał obserwatorium technologii krytycznych Komisji Europejskiej w wykrywaniu i monitorowaniu powstawania zależności od krajów trzecich; wzywa Komisję do zadbania o, by akt w sprawie surowców krytycznych był dostosowany do niezbędnych potrzeb w zakresie bezpieczeństwa i obrony w przestrzeni kosmicznej;

29. podkreśla, że niedostatecznie wykorzystuje się dane dostarczane przez różne komponenty unijnego programu kosmicznego; apeluje, by organy publiczne lepiej wykorzystywały dane i usługi kosmiczne UE, szczególnie w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony;

⁽²¹⁾ Wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99).

⁽²²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania (Dz.U. L 206 z 11.6.2021, s. 1).

30. podkreśla, że aby rozwijać zdolności w przestrzeni kosmicznej, należy znacznie zwiększyć środki przeznaczone na przestrzeń kosmiczną w kolejnych wieloletnich ramach finansowych, również w celu wsparcia agencji UE, takich jak Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego (EUSPA), Centrum Satelitarne UE (Satcen) i Europejska Agencja Obrony, co umożliwi odpowiedź na rosnące potrzeby Unii i jej państw członkowskich w zakresie zdolności i odporności w przestrzeni kosmicznej, w szczególności w odniesieniu do dostępu do przestrzeni kosmicznej, obserwacji Ziemi, orientacji sytuacyjnej w przestrzeni kosmicznej, bezpiecznej łączności, zaawansowanego pozycjonowania, nawigacji i synchronizacji czasu oraz powiązanych z nimi usług dla użytkowników; podkreśla w szczególności potrzebę zwiększenia środków na zarządzanie ruchem w przestrzeni kosmicznej oraz systemu obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych, aby chronić unijną infrastrukturę kosmiczną i reagować na potencjalne zagrożenia; zwraca uwagę, że za pomocą różnych instrumentów należy zapewnić spójność i widoczność wszystkich zasobów przeznaczonych na europejską politykę kosmiczną;

31. apeluje o większą spójność między istniejącymi instrumentami, aby uniknąć niepotrzebnego powielania inwestycji; uważa, że należy przede wszystkim przeznaczać odpowiednie środki finansowe na te instrumenty, z uwzględnieniem możliwości dostępnych zarówno na szczeblu UE, jak i na szczeblu podmiotów handlowych; popiera wspólną koordynację między Europejskim Funduszem Obronnym, unijnym programem kosmicznym, programem „Horyzont Europa” i projektami stałej współpracy strukturalnej (PESCO), aby przyspieszyć rozwój odpowiednich zdolności; podkreśla, jak ważne są synergie między programami unijnymi i krajowymi – cywilnymi, kosmicznymi i obronnymi – aby zaspokoić potrzeby w zakresie zdolności;

32. apeluje, by podnieść poziom umiejętności technicznych niezbędnych w administracji publicznej i przedsiębiorstwach przez zwiększenie inwestycji w kształcenie i szkolenia, w tym na temat bezpieczeństwa i obrony w przestrzeni kosmicznej; zwraca uwagę, jak ważne jest zwiększenie inwestycji w edukację na temat przestrzeni kosmicznej na wszystkich poziomach kształcenia, przy czym należy położyć szczególny nacisk na większą równość płci w sektorze kosmicznym, w którym kobiety stanowią zaledwie 30 % siły roboczej w ujęciu międzynarodowym;

Zarządzanie

33. podkreśla, że odporność UE i państw członkowskich oraz ich reakcja na potencjalne wrogie działania w przestrzeni kosmicznej, w szczególności szkodliwe działania zagrażające zasobom kosmicznym UE, takie jak testy broni antysatelitarnej, muszą opierać się na jasnym, elastycznym i elastycznym zarządzaniu, co pozwoli wyeliminować niedociągnięcia wynikające z obecnego rozdrobnienia kompetencji w podejściu UE do przestrzeni kosmicznej i obrony oraz zwiększyć rozliczalność wszystkich podmiotów zaangażowanych w różne komponenty unijnego programu kosmicznego;

34. uważa, że każdy element programu kosmicznego wymaga innego sposobu zarządzania; podkreśla, że elementami tymi, znacząco wpływającymi na bezpieczeństwo państw członkowskich, powinny w sposób zharmonizowany zarządzać państwa członkowskie, przy czym należy zapewnić ochronę informacji;

35. z zadowoleniem przyjmuje podejście do zarządzania Galileo i europejskim systemem wspomagania satelitarnego, które mają zasadnicze znaczenie z punktu widzenia prawidłowego funkcjonowania architektury unijnego programu kosmicznego oraz solidności systemu; przypomina, jak ważne jest, by rozszerzyć tę wyjątkową strukturę dowodzenia i zapewnić jasny podział zadań dla wszystkich elementów unijnego programu kosmicznego;

36. podkreśla, że rozwój usług programu Copernicus, który pozwoli spełnić wymogi obronne, powinien podlegać odpowiedniemu zarządzaniu, charakteryzującemu się silnym zaangażowaniem Centrum Satelitarnego Unii (Satcen); docenia zasadniczą rolę Satcen jako jednolitej zbiorowej jednostki wywiadu geoprzestrzennego, która przyczynia się do wzmocnienia procesu decyzyjnego i autonomicznych działań UE i jej państw członkowskich;

37. podkreśla, jak ważne jest zapewnienie spójności i dalszego rozwoju projektów w ramach PESCO w dziedzinie obrazowania rządowego, wczesnego ostrzegania o raketach kosmicznych, wojskowych technologii pozycjonowania, nawigacji i synchronizacji czasu oraz obrony aktywów kosmicznych; oczekuje terminowej realizacji projektów PESCO w zakresie zdolności związanych z przestrzenią kosmiczną;

38. przypomina, że w procesie zarządzania nie należy powielać istniejących środków ani omijać państw członkowskich w obszarach takich jak przypisywanie zagrożeń odpowiedzialnym podmiotom, co w dużej mierze opiera się na zdolnościach krajowych; podkreśla w związku z tym, że w tej dziedzinie można z pożytkiem wykorzystać doświadczenie i wiedzę fachową, którymi dysponuje Satcen, oraz jego oparte na zaufaniu relacje z państwami członkowskimi i przemysłem; podkreśla potrzebę dalszego zwiększania nakładów na Satcen, aby umożliwić mu skuteczne prowadzenie operacji w związku ze zwiększonym popytem na jego produkty w ostatnich latach;

Współpraca i partnerstwa

39. zauważa, że zmieniający się kontekst geopolityczny musi zachęcać UE i jej państwa członkowskie do wypracowania wspólnych i skoordynowanych stanowisk, co umożliwi ustanawianie norm międzynarodowych; wzywa UE do aktywniejszego pośredniczenia w tworzeniu norm międzynarodowych dotyczących przestrzeni kosmicznej; popiera wielostronne rozwiązania w zakresie zarządzania przestrzenią kosmiczną wypracowywane na szczęblu ONZ; wzywa UE i jej państwa członkowskie, by aktywnie poszukiwały porozumień wielostronnych, w tym potencjalnych zmian traktatów międzynarodowych, w szczególności dotyczących zarządzania ruchem w przestrzeni kosmicznej, oraz by potwierdziły, że ma w niej zastosowanie międzynarodowe prawo humanitarne; podkreśla, że na szczęblu ONZ należy opracować skuteczne ramy koordynacji orientacji sytuacyjnej w przestrzeni kosmicznej oraz normy i zasady usuwania śmieci kosmicznych; wzywa UE i państwa członkowskie, aby potwierdziły swoje zaangażowanie na rzecz środków przejrzystości i budowy zaufania, co umożliwi rozwój nowych środków bezpieczeństwa kosmicznego w odpowiedzi na obecne zagrożenia; zwraca uwagę na potrzebę ustanowienia międzynarodowych ram prawnych regulujących działalność nowych przedsięwzięć kosmicznych;

40. podkreśla, jak ważne jest, by rozwijać współpracę z partnerami strategicznymi, a jednocześnie zapewniać UE strategiczną autonomię i zdolności do samodzielnego reagowania na wszelkie zagrożenia dla jej aktywów kosmicznych i interesów związanych z przestrzenią kosmiczną; popiera kontynuację pogłębionego dialogu ze Stanami Zjednoczonymi, przy czym należy zachować czujność w związku z ryzykiem sugerowania czy wręcz narzucania wizji, standardów i norm, w określaniu których państwa członkowskie nie brałyby udziału; wzywa do zacieśnienia współpracy i zawierania sojuszy z szerszym gronem partnerów strategicznych UE;

41. zauważa, że w NATO prowadzi strategiczną refleksję na temat swojej roli w przestrzeni kosmicznej; zauważa jednak, że UE i jej poszczególne państwa członkowskie dysponują już bardziej rozwiniętymi programami, zdolnościami i instytucjami, które nie stanowią konkurencji dla działań NATO; wzywa do dalszego zacieśniania współpracy między UE a NATO w oparciu o wspólną analizę zagrożeń w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym poprzez wspólne szkolenia i ćwiczenia, wymianę najlepszych praktyk, spotkania pracowników i wspólne briefingi, przy zagwarantowaniu, że role, kompetencje i autonomia obu organizacji będą ściśle szanowane oraz aktualizowane w drodze ciągłego dialogu i refleksji; przypomina, że UE i NATO omawiają już kwestie związane z przestrzenią kosmiczną podczas zorganizowanego dialogu na temat odporności;

42. podkreśla rolę Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA) jako agencji technicznej, która bierze udział m.in. w realizacji unijnej polityki kosmicznej; przypomina, że z ESA należy współpracować taki sposób, aby chronić podstawowe interesy Unii;

43. zwraca uwagę, że EUSPA – odpowiedzialna za świadczenie usług komercyjnych i rządowych oraz za zapewnienie bezpieczeństwa operacyjnego systemów satelitarnych – powinna nadal wzmacniać rolę, jaką odgrywa w zapewnianiu bezpieczeństwa działających systemów kosmicznych, a tym samym przyczyniać się do strategicznej autonomii UE;

◦
◦ ◦

44. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych i wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa.
